“ОШ АК-ТАШ” КОРПОРАЦИЯСЫНЫН ТҮПТӨЛҮШҮ ЖАНА НЕГИЗДЕЛИШИ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТТАР

“Ош Ак-Таш” корпорациясы Ош шаарынын Ноокат жолундагы биринчи километринде жайгашкан. Ишкана 1929-жылы эң алгачкы жолу пайдаланууга берилген. Анда бышык кыш жана акиташ чыгаруучу заводу деп аталчу. Чыгарылган кыштар кол менен куюлуп, күндүн кубаты менен кургатылчу.

1940-жылы кээ бир технологиялык түйүндөрү механизациялаштырылган. Айрыкча кышты бөлүп жана пресстөө процесси. 1950-жылы болсо заводду капиталдык реконструкциялоодо тунелдик печти куруп, жасалма жол менен кургатышкан. Ошондон кийин продукцияны кадимки кол менен куйган кышка караганда, бир кыйла жеңил болуп, жылына 15-17 миллион даана кыш көп чыгарылган. Курулушка керектелүүчү акиташ да чыгарышкан.

1962-жылы кыш заводуна дагы кошумча 2 кыш заводу курулат. Мына ошентип, 3 кыш заводдун жана акиташ чыгаруучу заводдун негизинде комбинат деп аталат. Ушул эле комбинатка 1965-жылы Ноокат, Өзгөн, Мырза-Аке кыш заводдору да биригет. Оштогу кыш заводу 1968-жылы тунелдик печкага айланат. Кыш заводунун кубаттуулугу шарттуу 50 миллион даана кыш чыгарууга жетишет. 1970-жылдары жылына 9 миң тонна аки чыгаруучу жаңы завод курулуп...

түү жумушту аткарышып, чыдамкайлык, туруктуулук менен иштеп жатышкан “Ош Ак-Таш” корпорациясынын жамаатын сыймык менен атоого болот. Алардын иштеген иштерине жараша айлык акылары да өз убагында берилүүгө аракеттер болуууда.

Азыркы убакта көп эле ишканалар убактылуу токтоп, кайра иштеп жаткан мезгили. Бирок, “Ош Ак-Таш” корпорациясы башкаларга салыштырмалуу ишти бир топ алга жылдырышууда. Бышык кыш чыгаруу жана курулуш материалдарын чыгаруу 135 пайызга, облицовочная плита чыгаруу 118 пайызга аткарылды. Өткөн жылы соцфондго 3,7 миллион сом, ал эми бюджетке 3 миллион сом акча өткөрүп беришти.

1996-жылы мамлекеттик карыздан кутулуп, бул жылы да карызы жок иштеп жатышкан убактары.

1997-жылдын жети айында чыгарылган продукциянын жалпы дүң продукциясы 1996-жылдын ушул мезгилинин жети айлыгына салыштырганда 105 пайызга аткарылды. Ал эми индикативдик план 138 пайызга аткарылып, башкача айтканда бышык кыш 7 миллион 644 миң даана чыгарылды. Жаратылыш таштарынан кыркылган таш 14860 метр квадрат керамзит цехи, комоктошүүчү ишканалар жайгашса, ал эми Кара-Суу районунун территориясында кыш заводуна керектелүүчү сырьелорду казып алуучу карьерлер, акиташ цехи, автоунаалар базары жайгашкан. Өзгөн районунда болсо, Мырза-Аке кыш заводу, анын карьери, известняк-ракушечник ташынын блогун казып алуучу “Сары-таш” карьери бар.

Ал эми Араван районунда акиташ ташын казып алуучу карьер болсо, Ноокат районунда “сланц” казып алуучу “Кыргыз-Ата”, алибастр ташын казып алуучу “гипс” жана көмүр казып алуучу “Жатан” карьерлери иштеп жатат. Ал эми Алай районунда болсо түстүү мрамор ташын казып алуучу “Талдык” карьери бар.

Үчүнчү бөлүк боюнча сөз кыла турган болсок анда негизинен көмөкчү айыл чарбасы тууралуу айтылат. Мында арпа, буудай, жүгөрү, жашылча жемиш бактары, тыт плантациясы, илдети жок картошканын уругун өндүрүү болуп эсептелет. Айыл чарба ишиндеги сөз кыла турган маселе негизинен эки нерсе. Бул картошканын илдети жок уругун жана тыт плантациясын өнүктүрүү. Бул багыт бир гана “Ош Ак-Таш” корпорациясында эле жаңылык

Намангандан, Анжияндан, Жалал-Абаддан жана башка шаарлардан уккандын баары ушул машина базарына келишип, каалаган маркадагы машиналарын сатып алышып кетишет. Келечекте бул базардын базасы дагы кеңеймекчи.

Корпорация көптөгөн чет өлкөлүк ишканалар, фирмалар менен келишим түзүп, өз ара тыгыз байланышта. Атап айтканда Казакстандын, Түркменстандын, Япониянын, Словакиянын, Американын, Италиянын ишканалары менен түздөн-түз өндүрүштүк тыгыз байланышта болуп иштеп келатат.

Корпорациянын жамаатына дайыма ийгилик каалоо менен бирге алардын оту дайыма алоолоп, күйүп турсун деп, жакшы үмүт менен кош айтышып кайттык!...

КОРПОРАЦИЯНЫН ПРЕЗИДЕНТИ ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТ

Эмилбек Касымалиевич Касымалиев 1940-жылы 23-мартта Өзгөн районундагы Ийри-Суу айылында жарык дүйнөгө келген. Орто мектепти аяктагандан кийин, Фрунзедеги политехникалык институттун жол курулуш инженердик факультетин 1963-жылы

иштейт. Апара болсо шаардык ИИБда эмгектенсе, Талантбек - корпорацияда инженер, Бакытбек-Оштогу Технологиялык Университетти бүтүп, азыр аскердик бөлүктө иштеп жатат.

Ал эми жетекчинин туу туткан принциби: демократияга жетишүү, чындыкка умтулуу, чоң адамдардан тартып, кичине адамдарга чейин мыйзамды сактоо, чындыкты бетке айтуу, чындык үчүн күрөшүү, чын сүйлөп, бирибирибиздин көңүлүбүздү оорутпастан чындыкка жетсек деген ойдогу, аруу тилектүү, ак дидаар жетекчи.

“ОШ АК-ТАШ” КОРПОРАЦИЯСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИ, КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН КУРУЛУШУНА ЭМГЕК СИҢИРГЕН ИШМЕРИ ЭМИЛБЕК КАСЫМАЛИЕВ МЫРЗАГА АРНАЙМЫН:

Көп жылдар иштеп келгенсиз,
Көбүнө жардам бергенсиз.
Эмгектен алып ыракмат,

акичыгаруучу жаңы завод курулуп, ошол эле жылы ишке киргизилет. Ал жылы жылына 78 миң куб керамзит чыгаруучу заводу курулуп, 1973-жылы ишке киргизилет. 1974-жылы экинчи кыш чыгаруучу заводу 46 миллион даана кыш чыгаруучу кубаттуулугу менен комбинатка кошулат.

1976-жылы айтылган комбинаттын директорлугуна Эмилбек Касымалиевич Касымалиев дайындалат. Ал 1976-жылдан 1979-жылга чейин кыштын сапаттуу жана өндүрүмдүү чыгышына көңүл буруп, 1979-жылы жылына 400 миң куб метр гравий ылгоочу завод курулат. Ошол гравий ылгоочу (сортировочный) завод курулгандан кийин "Ош курулуш материалдар бирикмеси" деп аталып калат.

1987-жылы жылына 30 миң гипс чыгаруучу цехи ачылат. Ал эми 1988-жылы болсо кубаттуулугу 6 миллион даана шарттуу кыш чыгарууга ылайыкталган гипс блогун чыгаруучу цех ишке киргизилет. Жылына 40 миң метр квадрат таш плитасын аралап чыгаруучу, цех(камнеобработка) ишке киргизилет.

1989-жылы курулган Мырза-Акедеги кубаттуулугу 20 миллион кыш чыгаруучу завод өз ишин биринчи жолу баштаган.

1991-жылы "Сары-Таш" карьеринде казып алуучу техникалык ыкманы ишке ашырып, 1993-жылы "Ошкурулуш материалдар бирикмеси" "Ош Ак-Таш" корпорациясы деп аталып калган.

1995-жылы кубаттуулугу 20 миң тонна көмүр казып алуучу "Жатан" карьери ишке кирет. "Кыргыз-Атадагы"" слаңц казып алуучу карьери да корпорацияны толуктады.

Өндүрүштө бардыгы болуп, 700гө жакын адам иштейт. Заводдун иши өтө оор. Мына ушундай түйшүк- ... болсо, 2123 тонна "кара алтын" казылып алынды.

КОРПОРАЦИЯНЫН БҮГҮНКҮ ЫРГАГЫ

Жаратылыштын берген асыл затын казып алууда жана аны кайрадан иштеп чыгарууда "Ош Ак-Таш" корпорациясы азыркы кезде өзүн-өзү материалдык-техникалык жана финансылык жактан камсыздап, мамлекетке өз убагында салыгын төлөп, күндөлүк жумушун алга жылдырып жаткан кез. Негизинен алганда "Ош Ак-Таш" корпорациясын алып карай турган болсок 34 ишкананы бириктирип турат, калк үчүн керектелүүчү курулуш материалдарын жана айыл чарба продукцияларын өндүрөт. Ошондуктан, биз азырынча буларды жалпысынан 4 бөлүккө бөлүп баяндап берүү ыңгайлуу болуп турат. Учуру келгенде аларды айрым-айрым бөлүктөргө бөлүп, өз-өзүнчө жарыялайбыз.

Биринчи бөлүккө: бышык кыш чыгаруучу заводдор жана карьерлер кирет. Алар областыбыздын ар кайсы райондорунда жана шаарларында жайгашкан. Эл үчүн керектүү болгон продукциясын берүүдө. Ал эми экинчи бөлүккө болсо: тоо кендерин иштетүүчү өндүрүштөр кирет, үчүнчү бөлүк: айыл чарба багытын түзсө, төртүнчүсү: ошол аты аталган ишканалардын бардыгын керектүү каражат менен жабдылоочу жардамчы цехтерден жана көмөктөшүүчү ишканалардан турат. Аты аталган төрт бөлүктөгү "Ош Ак- Таш" корпорациясынын ишканалары географиялык жактан бир эле Ош шаарынын аймагында жайгашпастан бүткүл Ош областынын бир канча районунда орун алган. Атай кетсек, Ош шаарынын аймагында эки бышык кыш чыгаруучу завод жана корпорациясында эле жаңылык болбостон, Жалал-Абад жана өзүбүз жашаган облустун эли үчүн да өтө чоң жаңылык болуп саналат. Себеби тыт плантациясы шаардан алыскы жерде, автоунаа жүрүүчү жолдон тышкары, агротехникалык өсүмдүктөр өстүрүлүүчү аянттан өзүнчө болүнгөн аянтта өстүрүлүүдө. Ал жерде өстүрүлгөн тыттын жалбырактары таза болуп, пилла ороочу курттардын ден-соолугун начарлатпай, жакшы сорттогу пилла алууга шарт түзөт.

Экинчиден, келечекте өстүрүлүп жаткан бул тыт плантациясынын түшүмдүүлүгү жогору болуу менен жалбырактарын, жайында чогултуп, сактап коюп, кыш кезинде да шарты түзүлгөн үйлөрдө пилла куртун багып, пилла алса болот.Кыскасы, мындай технологиядагы өстүрүлгөн тыттын жалбырагынан жыл бою тынымсыз пилла жибегин алууга мүмкүндүк түзөт.

Жалпысынан алганда "Ош Ак-Таш"корпорациясы жогорку билимдүү кадрлар менен толукталган, базар экономикасынын оор шартында турукту берип, чыгармачылык менен иштеп жатышат. Ачыгын айтсам, өздөрүнүн чыгармачылык тобунун жардамы аркылуу бардык технологиялык процесстерди жергиликтүү энергия алып жүрүүчүлөргө өткөзүү боюнча арбын иштерди аткаруунун үстүндө тынымсыз эмгектенүүдө.

Дагы айта кетчү сөз, корпорациянын жетекчилеринин, кызматкерлеринин жалпы эле жумушчуларынын ден соолугун көзөмөлдөп туруучу № 9 поликлиника жумушчулардын ден соолугу үчүн кызмат өтөөдө.

Ишкананын бет маңдайында жанаша жайгашкан машина базарында "Ош Ак-Таш" корпорациясы тургузууда. Бул жерге алыскы Өзбекстандан, инженердик факультетин 1963-жылы аяктаган. Эң алгачкы эмгек чыйырын мастерликтен, андан кийин участкасынын начальниги, кийин башкы инженер, асфальт бетон заводунун директору болуп көп баскычтарды басып өткөн.

1976-жылдын октябрь айынан тартып "Оштогу курулуш материалдар" комбинатында директор болуп жетекчилик кызматты аткарып келди. 1979-жылдан 1993-жылга чейин Ош облустук курулуш материалдар бирикмесинин генеральный директору болуп иштесе, 1993-жылдын 1-апрелинен тартып "Ош Ак-Таш" корпорациясынын президенти болуп жемиштүү эмгектенип келе жатат.

1988-жылы Э.Касымалиев Кыргыз Республикасынын курулушуна эмгек сиңирген ишмер деген наамга татыктуу болгон. Андан башка дагы бир канча орден, медалдарга ээ.

Эмилбек Касымалиевич Касымалиевди шаарыбыздын калкынын да, эң ишенимдүү адамы болуп Кыргыз Республикасынын Жогорку Советинин да депутаты болгон. Анда 10 миңге жакын шайлоочу өз добушун беришкен. Депутат шайлоочулардын наказдарын өз убагында аткарып, бир канча иштерди бүткөрүп, балдар бакчаларга, мектептерге өзүнүн жардамын тийгизди.

Эмилбек Касымалиевич үй-бүлөдө боорукер ата. 2 кыз, 3 уулдун атасы, 4 неберенин сүймөнчүктүү чоң атасы. Жубайы-Рабия Байзаковна Орозбакова чет тили сабагынын мугалими, азыр эс алууда.

Ата кесибин ардактап мисир туткан уул-кыздары да бар. Кызы Жылдыз-инженер, ал эми уулу Канатбек болсо-Ленинграддагы аскер-инженердик институтун бүтүп,азыр аскердик бөлүктө

Эмгектен алып ыракмат,
Элиңиз менен биргесиз.
Эл үчүн туулган мырзасыз.

Байлыгын сатпай "Ак-Таштын"
Тагдырын ойлоп келгенсиз.
Ушундай кыйын заманда
Учурбай элдин байлыгын,
Уучка сактап бергенсиз.

Адамдын көөнүн оорутпас,
Салмактуу мүнөз Сизде бар.
"Ак-Ташта" иштеп таанылган,
Калкыма оомат, пайда бар.
Кадырлуу Сиздей кайда бар!

"Ак-Ташта" жарык өчпөстөн,
Алоолоп оту жагылат.
Коломто өчпөй от күйүп,
Кызарып бышкан кыш чыгат,
Дандырга жапкан нан сымак!

"ОШ АК- ТАШ" КОРПОРАЦИЯСЫНЫН БАШКЫ ИНЖЕНЕРИ МАМАСАБЫР ЖОРОБЕКОВ МЫРЗАГА АРНАЙМЫН:

Түйшүктүү ишти аркалап,
Талыкпай иштеп келесиз.
Иш десе ашып уруткан,
Инженер мырза болосуз.

"Ак-Таштын" ишин термелтип,
Тетиктин баарын билесиз.
Эл алган орден-медалдан,
Эми тошуңузго качан илесиз?

Инженер гана болбостон,
Акын да болуп кетесиз.
Ак пейил уулу элимдин,
Албетте сыйга жетесиз!

БУРМА ИСАКОВА